

WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
WOJCIECH MISIĄG

KNO-4110-03-12/2011
P/11/073

Warszawa, dnia 5 marca 2012 r.

Pani
Krystyna Szumilas
Minister Edukacji Narodowej

Szanowna Pani Minister!

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2012 r., poz. 82), zwanej dalej *ustawą o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła w Ministerstwie Edukacji Narodowej (Ministerstwo) kontrolę organizacji i finansowania kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli w latach 2009-2011.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym w dniu 18 stycznia 2012 r., na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuję Pani Minister niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła realizację przez Ministra Edukacji Narodowej zadań w zakresie organizacji i finansowania kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli, pomimo stwierdzenia nieprawidłowości.

Formułując pozytywną ocenę Najwyższa Izba Kontroli uwzględniła w szczególności: zapewnienie nauczycielom możliwości nieodpłatnego doksztalcenia i doskonalenia zawodowego w ramach projektów Programu Operacyjnego *Kapitał Ludzki* w Poddziałaniu 3.3.2 *Efektywny system kształcenia i doskonalenia nauczycieli*, ustalenie dla szkół i placówek prowadzonych przez Ministra Edukacji Narodowej wysokości maksymalnych kwot dofinansowania opłat za kształcenie nauczycieli, pobieranych w szkołach wyższych i zakładach kształcenia nauczycieli oraz przeprowadzenie diagnozy funkcjonowania krajowego systemu doskonalenia zawodowego nauczycieli w ramach projektu pn. *Wzmocnienie systemu wspierania rozwoju szkół ze szczególnym uwzględnieniem doskonalenia nauczycieli i doradztwa metodycznego*.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na:

- zaniżeniu w planie finansowym Ministerstwa wysokości środków podlegających wyodrębnieniu w budżecie państwa, w części 30 *Oświata i wychowanie*, na kształcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli szkół i placówek prowadzonych przez Ministra Edukacji Narodowej,
 - nieustaleniu rocznych planów dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli szkół i placówek prowadzonych przez Ministra Edukacji Narodowej,
 - zaniżeniu w planie finansowym Ministerstwa wysokości środków podlegających wyodrębnieniu w budżecie państwa w części 30 *Oświata i wychowanie* na realizację ogólnokrajowych zadań w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli,
 - wystąpieniu niezgodności ze stanem faktycznym danych w systemie informacji oświatowej (SIO).
1. W budżecie państwa w części 30 *Oświata i wychowanie* wyodrębniono w latach 2009, 2010 i 2011 środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli szkół i placówek prowadzonych przez Ministra Edukacji Narodowej w kwocie po 41 tys. zł, co stanowiło w poszczególnych latach odpowiednio 0,93%, 0,87% i 0,89% kwoty planowanych rocznych środków na wynagrodzenia osobowe nauczycieli tych szkół i placówek.

Było to niezgodne z art. 70a ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, ze zm.), zobowiązującym do wyodrębnienia w budżecie organu prowadzącego szkoły i placówki środków na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w wysokości 1% planowanych rocznych środków na wynagrodzenia osobowe nauczycieli.

2. W Ministerstwie nie ustalono, w latach 2009, 2010 i 2011, rocznych planów dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli szkół i placówek prowadzonych przez Ministra Edukacji Narodowej, wymaganych § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie sposobu podziału środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli pomiędzy budżety poszczególnych wojewodów, form doskonalenia zawodowego dofinansowywanych ze środków wyodrębnionych w budżetach organów prowadzących szkoły, wojewodów, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania tych środków (Dz. U. Nr 46, poz. 430).

Ponadto nie zasięgnięto opinii związków zawodowych, zrzeszających nauczycieli przed podziałem środków przeznaczonych na doskonalenie nauczycieli prowadzonych szkół i placówek, do

czego są zobowiązane organy prowadzące szkoły na podstawie art. 70a ust. 2a ustawy Karta Nauczyciela.

3. Na realizację ogólnokrajowych zadań w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli w latach 2009 i 2010 wyodrębniono w budżecie państwa w części 30 *Oświata i wychowanie* środki w kwotach odpowiednio 6.890 tys. zł i 10.457 tys. zł, co stanowiło odpowiednio 62% i 89% wysokości wymaganej art. 70a ust. 4 ustawy Karta Nauczyciela (5.000 średnich wynagrodzeń nauczyciela stażysty).

Na 2011 r. zaplanowano na ten cel środki w wymaganej kwocie, tj. 5.000 średnich wynagrodzeń nauczyciela stażysty (12.520 tys. zł).

4. Według stanu na dzień 30 września 2010 r. w bazie SIO nie ujęto sześciu (5%) spośród 118 placówek publicznych i 117 (28%) spośród 419 placówek niepublicznych. Ponadto w grupie placówek publicznych wykazano dwie placówki niepubliczne oraz ujęto dwie jednostki niebędące placówkami doskonalenia nauczycieli.

* * *

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) wyodrębnianie w planie finansowym Ministerstwa środków w części 30 budżetu państwa na kształcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli szkół i placówek prowadzonych przez Ministra Edukacji Narodowej w wysokości wynikającej z art. 70a ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela,
- 2) ustalanie rocznych planów dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli szkół i placówek prowadzonych przez Ministra Edukacji Narodowej oraz zasięganie opinii związków zawodowych zrzeszających nauczycieli przed podziałem środków przeznaczonych na doskonalenie nauczycieli,
- 3) wyodrębnianie w planie finansowym Ministerstwa środków w części 30 budżetu państwa na realizację ogólnokrajowych zadań w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli w wysokości wynikającej z przepisów art. 70a ust. 4 ustawy Karta Nauczyciela,
- 4) doprowadzenie do zgodności ze stanem faktycznym danych o placówkach doskonalenia nauczycieli ujętych w SIO, zgodnie z art. 7 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 19 lutego 2004 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. Nr 49, poz. 463, ze zm.).

Na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, proszę Panią Minister o przesłanie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania ocen,

uwag i wykonania wniosków oraz podjętych działaniach w celu ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 i 2 ustawy o NIK, w terminie siedmiu dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani Minister prawo zgłoszenia na piśmie do Kolegium Najwyższej Izby Kontroli umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania uchwały Kolegium Najwyższej Izby Kontroli.

Z poważaniem

